

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 8.11.2006
COM(2006) 666 végleges

**A BIZOTTSÁG JELENTÉSE A TANÁCSNAK,
AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS
BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

Jelentés a Kultúra 2000 program második időközi külső értékeléséről

**A BIZOTTSÁG JELENTÉSE A TANÁCSNAK,
AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS
BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

Jelentés a Kultúra 2000 program második időközi külső értékeléséről

TARTALOMJEGYZÉK

1.	Bevezetés.....	4
2.	A külső értékelés háttere	4
3.	A külső értékelés	4
3.1.	Az értékelés háttere	4
3.2.	Módszer.....	4
3.3.	Az értékelés eredményei	5
3.3.1.	Pénzügyi szempontok.....	5
3.3.2.	Éves összpontosítás a kulturális ágazatra.....	5
3.3.3.	Az európai hozzáadott érték.....	6
3.3.4.	Relevancia	6
3.3.5.	Hatékonyság és hatás	6
3.3.6.	Hatékonyság és költséghatékonyság.....	7
3.3.7.	Használhatóság, hozzáadott érték és fenntarthatóság	7
4.	A külső értékelés fő ajánlásai és a Bizottság megjegyzései.....	7
5.	A Bizottság következtetései	10

ÖSSZEFOGLALÁS

A Kultúra 2000 az Európai Unió elsődleges finanszírozási és programozási eszköze 2000 és 2006 között a kulturális együttműködés terén folytatott tevékenységeire vonatkozóan, amelynek költségvetése kb. 236 millió euro

Ez a jelentés a program második időközi külső értékelésén alapul, amelyet egy független tanácsadó cég végzett el. Bemutatja a tanácsadó cég értékelésének fő eredményeit és ajánlásait, valamint ez utóbbiról a Bizottság álláspontját.

Az értékelő azt a következtetést vonja le, hogy a program teljesítette célkitűzéseit, és megfelelő mechanizmust nyújtott Európában a kulturális együttműködés tekintetében mind az eredeti, mind pedig a jelenlegi igények kielégítésére. Azt is megerősítette, hogy a kultúra más programokba történő beillesztése helyett külön programra van szükség, amely kifejezetten a kulturális ágazattal foglalkozik.

Az értékelő szerint a Kultúra 2000 egyértelműen csökkentette az Európában a nemzetek közötti együttműködés ápolása terén tapasztalható hiányosságokat, és az európai kulturális szereplők közötti új vagy megerősített kapcsolatok révén jelentős új együttműködést hoz létre.

A Kultúra 2000 programban résztvevő szervezetek számára számos előnyt ismertek fel: európai szintű tapasztalatszerzés a kultúra terén, nagyobb szakmai hozzáértés a jobb vezetői képességek révén, jobb szervezeti és egyéni kapacitás, több párbeszéd a kulturális szereplők között. Érdemes megemlíteni, hogy a résztvevők felölelik a teljes művészi palettát, és különféle típusú és méretű szervezetekből származnak; a kedvezményezettek fele tíznél kevesebb munkavállalót foglalkoztat.

Az értékelő szerint ezek az eredmények és a program európai dimenziója erősebb kulturális kapcsolatokat eredményezett az országok között, növelte az európai identitás tudatosságát, és elősegítette az új tagállamok integrációját.

A válaszadók fele például a Kultúra 2000 nélkül nem is tudta volna kigondolni projektjét. A program tehát fontos ötlettár.

A fenntarthatóság magas szintjét is sikerült elérni. A válaszadók közel kétharmada jelezte, hogy ápolni kívánja a létrehozott partnerségekkel kialakított kapcsolatokat. A válaszadók szintén kétharmada jelezte, hogy a projekt vége után is folytatni kívánja tevékenységeit.

Végül az értékelő néhány ajánlást tett, amelyek legtöbbje már részben vagy teljes egészében végrehajtásra került, vagy 2007 után a Kultúra 2000 helyébe lépő új Kultúra programban¹ elfogadják őket. Ez különösen azokra az ajánlásokra vonatkozik, amelyek egy aktív terjesztési stratégia segítségével a projekt eredményeinek nagyobb közismertségét és előmozdítását érintik, ezáltal növelik mind a program, mind az általa finanszírozott projektek ismertségét. A programból származó előnyök csak igen hatékony terjesztési mechanizmusok működtetésével oszthatók meg egymással és fejleszthetők tovább főleg azért, mert a Kultúra 2000 programot viszonylag kis költségvetése miatt nem szánták nagyszabású programnak.

¹ COM(2004) 469 végleges

1. BEVEZETÉS

Ez a jelentés a 626/2004/EK határozat² (5) preambulumbekkezdése értelmében kerül bemutatásra, amely a Kultúra 2000 programot kiterjeszti 2005-re és 2006-ra is. Előterjeszti a Bizottság álláspontját a program második időközi külső értékelésének fő következtetéseiről és ajánlásairól, amely a következő linken keresztül érhető el:

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/evalreports/index_en.htm

2. A KÜLSŐ ÉRTÉKELÉS HÁTTERE

A Kultúra 2000 programot a 2000. február 14-i 508/2000/EK európai parlamenti és tanácsi határozat (a továbbiakban: határozat)³ hozta létre. Célja a kulturális együttműködés támogatása tekintettel Európa népei számára közös kulturális térség előmozdítására. E célból a határozat 1. cikke nyolc külön célkitűzést határoz meg.

A támogatást három típusú tevékenységen keresztül lehet megvalósítani. Az 1. típusú tevékenység legalább három országból származó kulturális szereplők⁴ által végrehajtott éves projekteket, valamint fordítási projekteket – partnerségi követelmények nélkül – támogat. A 2. típusú tevékenység az együttműködési szerződésekben keretében létrehozott többéves projekteket támogatja legalább öt országból származó kulturális szereplők⁵ részvételével. Végül a 3. típusú tevékenység európai és/vagy nemzetközi dimenziójú különleges kulturális eseményeket mozdít elő.

A Kultúra 2000 egy központilag irányított program, amely összefogja a résztvevő országok kulturális kapcsolattartási pontjainak hálózatát. A kulturális kapcsolattartási pontok elsősorban a program népszerűsítéséért felelősek, elősegítik a program elérhetőségét, és a nemzeti szintű kulturális ágazatokkal való kapcsolatot.

3. A KÜLSŐ ÉRTÉKELÉS

3.1. Az értékelés háttere

Egy pályázati felhívást⁶ követően az Ecotec Research and Consulting Ltd-t választották ki az értékelés végrehajtására. Ezen értékelés célja az első értékelés folytatása és kiegészítése, amelyről 2003-ben nyújtottak be jelentést. Következésképpen az 1. és 3. típusú tevékenység esetében 2002-2004-et, a 2. típusú tevékenység esetében pedig 2000-2001-et érinti.

3.2. Módszer

A módszer interjúkat foglalt magában az irányítóbizottság tagjaival, a kulturális kapcsolattartási központok képviselőivel, szakértőkkel, projektvezetőkkel, társszervezőkkel és bizottsági alkalmazottakkal. A projektvezetők és társszervezők körében elektronikus felmérést vittek véghez, valamint a helyszíneken esettanulmányokat végeztek.

² HL L 99., 2004.4.3.

³ HL L 63., 2000.3.10.

⁴ Egy projektvezető, aki a program koordinálásáért felelős, és legalább két társszervező.

⁵ Egy projektvezető és legalább négy társszervező.

⁶ A pályázati felhívás száma: EAC/31/04

3.3. Az értékelés eredményei

Általánosságban az értékelő a Kultúra 2000 programot megfelelő mechanizmusnak találta a kulturális együttműködés igényeinek kielégítésére Európában.

2000 és 2004 között 1072 projekt részesült finanszírozásban: az 1. típusú tevékenységekre irányuló pályázatok közel 40 %-a és a 2. típusú tevékenységek 18 %-a kapott támogatást⁷.

A Kultúra 2000 program kulturális terület, méret és jogi forma tekintetében szervezetek széles körét öleli fel (nem kormányzati szervezetek, nemzeti kulturális intézmények, helyi hatóságok, magánvállalatok stb.). Érdemes megemlíteni, hogy a finanszírozásban részesülő legtöbb kulturális szereplő szervezeti felépítés szempontjából viszonylag kicsi volt; az elektronikus felmérés válaszadóinak fele tíznél kevesebb, sőt legtöbbjük hatnál kevesebb munkavállalót foglalkoztatott.

Az együttműködési szempontot illetően a projektek kb. kétharmada épített ki új partnerséget⁸.

3.3.1. Pénzügyi szempontok

A projektek közötti tényleges együttműködés biztosítása érdekében 2001-ben bevezették az 5 %-os szabályt, amely a projektvezetőktől és a társszervezőktől minimális hozzájárulást igényelt a teljes költségvetésbe. Az értékelő nem talált bizonyítékot arra, hogy akár az új tagállamok szervezői, akár a kisebb szereplők (lásd. 3.3 pontot fent) nem tudtak volna részt venni e követelmény miatt. Az új tagállamokat illetően a magyarázat az lehet, hogy hét új tagállamban, illetve Romániában nemzeti/regionális finanszírozási rendszert léptettek életbe. Ezen alapokon keresztül a Kultúra 2000 program sikeres pályázói nemzeti/regionális társfinanszírozásban részesülnek. Az értékelő erős érvet hoz fel amellet, hogy a szilárd elkötelezettség biztosítása egyik eszközként minden társszervezőtől minimális pénzügyi hozzájárulást kelljen kérni⁹.

2004-ben az 1. típusú tevékenységekhez tartozó projektek finanszírozása megváltozott 50 %-os előlegről és a zárójelentés Bizottság általi elfogadása után újabb 50 %-ról 70/30 arányú részletekre. A válaszadók 60 %-a úgy vélte, hogy ez javulást hozott a pénzforgalomban¹⁰.

3.3.2. Éves összpontosítás a kulturális ágazatra

2002-ben, 2003-ban és 2004-ben a kulturális ágazat tekintetében éves prioritásokat alkalmaztak (vizuális művészetek, előadóművészetek és kulturális örökség). Sem a jelenlegi, sem a korábbi értékelés nem hagyja jóvá a modellt – a kulturális terület általános megközelítése több ágazatot érint.

⁷ Második időközi értékelés, 3.6 és 3.9 táblázat.

⁸ ibid. 4.7 táblázat

⁹ ibid. 7.1.3 fejezet

¹⁰ ibid. 4.18 táblázat

3.3.3. Az európai hozzáadott érték

Több megkérdezett hangsúlyozta, hogy a Kultúra 2000 az egyetlen mechanizmus Európában a nemzetek közötti együttműködés támogatására, mivel mindegyik országnak megvannak a maga hazai prioritásai¹¹. Az értékelő szerint¹² továbbá a különböző háttérrel és kultúrával rendelkező szereplők összehozása már önmagában is új koncepciókat hoz létre, és jó kiindulópont a további együttműködéshez. Az országok közötti megerősített kulturális kapcsolatok, az európai identitás nagyobb tudatosítása és az új tagállamok jobb integrálása néhány említett példa az elérendő eredményekre.

3.3.4. Relevancia¹³

Az értékelés szerint a Kultúra 2000 program megfelelő alap a kulturális együttműködés eredeti és jelenlegi igényeinek kielégítésére egyaránt (a válaszadók 98 %-a), és a lefedett kulturális területek¹⁴, megfelelően tükrözik a kultúra területének jellegét (a válaszadók 97 %-a). A válaszadók egyetértének azzal, hogy a program a célkitűzéseket pontosan meghatározta.

Az általános megítélés is az, hogy a kulturális ágazatot egy külön program által kell támogatni (ahelyett, hogy a kultúrát más programokba vonják be).

Ezenkívül a Kultúra 2000 program egyértelműen betölti Európában a nemzetek közötti együttműködés finanszírozásában mutatkozó hiányosságok egy részét olyan területeken, amelyeket nemzeti vagy regionális finanszírozási programok nem fednek le. A program jelentős új nemzetek közötti együttműködést is létrehozott. Számos partnerségi kapcsolat és tevékenység a Kultúra 2000 finanszírozásának vége után is folytatódott, sőt néhány esetben a kapcsolatok további olyan nemzetek közötti együttműködési tevékenységhez vezettek, amelyek nem kapcsolódtak a Kultúra 2000-hez.

3.3.5. Hatékonyság és hatás¹⁵

A Kultúra 2000 program már önmagában is hozzájárul az európai kulturális szereplők közötti növekvő együttműködés, párbeszéd és eszmecserék alapvető célkitűzéséhez.

Az is elmondható, hogy a határozat 1. cikkében említett nyolc célkitűzés nagyjából teljesült – némelyikük nagyobb mértékben, mint mások – különösen az európai kultúrák és örökség ismeretének javítását, valamint az európai kulturális sokszínűség jobb megértését illetően.

Az értékelő megállapítja a célkitűzések teljesítése előtt álló valószínű alábbi akadályokat: a program általános célkitűzései és korlátozott forrásai közötti egyenlőtlenséget, az adminisztratív és szervezeti követelmények bonyolultságát, az információ hiányát a potenciális partnerekről, a kulturális szereplők gyenge vezetői képességét és tapasztalathiányukat az európai projektek terén, valamint a kulturális ágazatban a források általános hiányát.

¹¹ ibid. 7.1.5 fejezet

¹² ibid. 7.1.5 fejezet

¹³ A program célkitűzései milyen mértékben relevánsak napjaink Európájának kulturális ágazata szempontjából.

¹⁴ Az értékelés által lefedett időszakra a jelentkezőt arra kérték, hogy a projektet egy kulturális ágazatba sorolja be.

¹⁵ A megállapított célkitűzések teljesítésének mértéke.

3.3.6. *Hatékonyág és költséghatékonyág*¹⁶

Általánosságban a program irányításra rendelkezésre álló adminisztratív és igazgatási források igen szerények. Az értékelő következtetése, hogy mindez hozzájárul a végrehajtás hatékonyságához. Arra is fény derült azonban, hogy az adminisztratív költségekre túl kevés forrást¹⁷, a projektekre pedig túl sok forrást használnak fel. Az értékelő szerint a nagyobb adminisztratív források nagyobb hatékonysághoz vezetnének, ha a jelentkezők felé történő visszajelzésre, naprakész kapcsolattartási adatbázis összeállítására és aktívabb terjesztési stratégiára költenék.

Az eredményeket illetően az értékelő kijelenti, hogy a viszonylag kis költségvetésből adódóan a Kultúra 2000 program által támogatható projektek száma korlátozott. A minőség és a láthatóság azonban fontos érték, és az értékelő megemlíti a program esetleges jelentős *hatását*, amelyre törekedni kell, és amelyet ki kell használni.

3.3.7. *Használhatóság, hozzáadott érték és fenntarthatóság*¹⁸

A Kultúra 2000 programban résztvevő szervezetek és egyének bizonyítottan számos előnyben részesülnek, ideértve: nagyobb tapasztalat szerzése a kultúra területén és az európai projektekben való részvételben, nagyobb szakmai hozzáértés a szükséges vezetői képességeknek köszönhetően, a személyzet jobb szervezeti kapacitása és kompetenciája, több párbeszéd a kulturális szereplők között.

A Kultúra 2000 program egyértelmű lendületet adott: a legtöbb válaszadó jelezte, hogy a program nélkül nem kezdtek volna bele projektjükbe, de ami még ennél is fontosabb, talán felük ki se tudta volna gondolni projektjét. A program tehát fontos ötlettár.

A projektek 20 %-a arról számolt be, hogy azelőtt sosem dolgozott együtt egyik projektpartnerével sem, és 50 %-uk mondta azt, hogy csak néhányukkal dolgozott már együtt. 25 %-uk számolt be új kapcsolatokról, miközben 33 %-uk említett szorosabb kapcsolatokat más országok kulturális szereplőivel. Több válaszadó szintén jelezte, hogy valamilyen formában folytatni fogják együttműködési tevékenységeiket, és közel 67 %-uk mondta, hogy fenn fogják tartani a kialakított partnerségekkel való kapcsolataikat.

Az értékelő szerint nem valószínű, hogy a Kultúra 2000 programon kívül más eszköz hasznosabb lett volna a kulturális együttműködés előmozdításához. A célkitűzések széles köre a résztvevők számára nagy mozgásteret biztosít, miközben a kísérletezésre és innovációra való összpontosítás elősegíti a kreativitást és a kulturális megnyilvánulás új formáit.

4. A KÜLSŐ ÉRTÉKEK FŐ AJÁNLÁSAI ÉS A BIZOTTSÁG MEGJEGYZÉSEI

Az értékelő fő ajánlásai félkövér betűkkel, a Bizottság válaszai pedig dőlt betűkkel láthatók.

Az egyes kulturális területekre és tevékenységekre rendelkezésre álló finanszírozás elosztását fel kell tüntetni az éves pályázati felhívásban a kiválasztási folyamat jobb átláthatósága érdekében.

¹⁶ A kívánt hatás ésszerű költségek melletti elérésének mértéke.

¹⁷ Második időközi külső értékelés, 3.4 táblázat.

¹⁸ A tevékenység befejezése után a pozitív hatás valószínű tartósságának mértéke.

Az 1. és 2. típusú tevékenységek között a források elosztása százalékos felosztásban valójában már szerepel a pályázati felhívásokban a kulturális területek közötti elosztással együtt (a projektek hozzávetőleges száma területenként). A jövőbeli Kultúra program nem említi kifejezetten egy különleges kulturális ágazatot sem, mivel korlátozás nélkül mindegyik be van vonva. Viszont különféle tevékenységtípusok lesznek (projektek támogatása, európai kulturális szervek támogatása és az elemzés és tájékoztatás támogatása), és a költségvetési források területek közötti felosztása egyértelműen fel lesz tüntetve.

A Bizottságnak fel kell kérnie minden projektvezetőt (és a sikertelen pályázókat is), hogy töltsenek ki egy rövid kérdőívet, hogy meg lehessen ismerni véleményüket a pályázatról és a kiválasztási eljárásról. Az információ ilyen módon történő begyűjtése könnyebbé tenné néhány teljesítménymutató elfogadását a programok minden egyes célkitűzésére vonatkozóan, amelyek segítségével a program hatását mérni lehetne.

A Bizottság általánosságban egyetért ezzel, mivel ezek az adatok a programra és teljesítményére vonatkozóan megbízható statisztikák alapját képeznék. A gyakorlatban és a jelenlegi körülmények között azonban nehéz lenne megtalálni a szükséges humán erőforrást e feladat kidolgozására és végrehajtására.

Ki kell alakítani és közzé kell tenni egy terjesztési stratégiát az egyes programokra vonatkozóan, hogy a fő érdekelttel megismertessék a programot és eredményeit.

A Bizottság tisztában van a kellőképpen célirányos információs és kommunikációs tevékenységek, valamint a projektek eredményeinek jobb kihasználásának szükségességével. Ezek a kommunikációs és terjesztési tevékenységek nagy hangsúlyt kapnak az új Kultúra programban (3. terület).

Valójában elengedhetetlen, hogy a program és az általa finanszírozott projektek láthatóbbak legyenek, hogy ezáltal nagyobb hatást érjen el (a kritikus tömeg helyett). A Bizottság továbbra is közzéteszi internetes hírlevelét, és a kulturális ágazati kiadványokban több cikk közzétételére törekszik. Ezenkívül az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséggel (EACEA) együttműködve már megkezdtek az Europa-honlap továbbfejlesztését, hogy felhasználóbarátabb legyen, és több hely jusson a projektek bemutatására. A részletesen bemutatott, minőségi projekteket így más összefüggésben is ki lehetne használni.

A Bizottságnak be kell indítania egy online partneradatbázist keresési lehetőséggel, hogy a kulturális szereplők potenciális partnereket kereshessenek maguknak, és linkeket kell megadniuk, amelyek a Kultúra 2000 program honlapjairól hasonló, a kulturális kapcsolattartási pontok által biztosított partneradatbázisokhoz vezetnek.

A Bizottság meg kívánja találni egy hatékony és átfogó internetes eszköz kifejlesztésének és fenntartásának legjobb módját. Ezt az eszközt a kulturális kapcsolattartási pontok működtetnék (ugyanis nemzeti/regionális szinten ők férnek hozzá leginkább a kulturális szereplők adataihoz) a Bizottsággal és az EACEA-val együttműködve (amely közvetítőként szolgál). A Bizottság megjegyzése a honlappal kapcsolatban: e tekintetben közvetlenebb linkeket lehetne létrehozni a kulturális kapcsolattartási pontok által biztosított partneradatbázisokhoz.

A Kultúra 2007 jelentkezési űrlapját egyszerűbbé kell tenni.

Ezt az ajánlást a költségvetési rendelet és végrehajtási szabályai által szabott korlátokon belül kell figyelembe venni. A Bizottság többször kérte az értékelőt, hogy álljon elő konkrét javaslatokkal a fejlesztésre nézve, de nem adott hozzá kellő útmutatást.

Minden pályázónak részletes, írásbeli visszajelzést kell kapnia pályázatáról egy hivatalos levél formájában, amely közli pályázata eredményét.

A Kultúra 2000 program kezdete óta törekedtek a probléma megoldására. Az új Kultúra program keretén belül újabb lépéseket tesznek ez ügyben. Eddig azonban a Bizottság prioritása az volt, hogy lehető legtöbb projektet finanszírozzon, és ehhez korlátozott személyzet állt rendelkezésére. Ez azt jelenti, hogy a gyakorlatban lehetetlen, hogy a Bizottság kb. 700 pályázónak részletes választ adjon.

Növelni kell a technikai segítségnyújtást biztosító hivatal (amely a pályázatok támogathatóságát ellenőrzi) rövid távú munkatársainak számát, hogy rövidebb legyen az eljárás futamideje.

A technikai segítségnyújtást biztosító hivatal megszűnt. Tevékenységeit 2006. január 1-jétől az EACEA vette át, amely a Kultúra program egyes részeinek irányításáért felelős. Ez a szakosodott szerv jobban irányított és jobb szolgáltatásokat tud nyújtani a kedvezményezetteknek. Szintén érdemes megemlíteni, hogy más tényezők, mint pl. az irányítóbizottság eljárása vagy az azt követő ellenőrzési jog az Európai Parlament részéről jobban befolyásolja a kiválasztási folyamatot¹⁹.

Az egyes pályázatok külső szakértők általi értékelésének a számát kettőre kell korlátozni. A szakértők számára eligazító napot kell tartani a brüsszeli pályázatértékelési hét előtt vagy közben. A szakértőket több évre kell felfogadni. A nemzeti hatóságoktól visszacsatolást kell kérni, hogy kiderüljön, a szakértők miért nem térnek vissza az elkövetkező években. Minden egyes szakértő munkáját megfelelően értékelni kell.

A Bizottság tisztában van vele, hogy a külső szakértők bevonása fontos a jó minőségű és átlátható kiválasztási folyamathoz.

2005-ig hat szakértő értékelt minden egyes pályázatot. A 2006. évi kiválasztásra számuk kettőre csökkent. Az új Kultúra program nyitott jellegét azonban szintén figyelembe kell venni; nagyobb hangsúlyt fektetve az ágazatok közötti tevékenységekre a pályázatok tartalmának értékeléséhez szükséges ismeretek (és így a szakértők köre) egyre szélesebbek lesznek.

A szakértőket előzetesen postán értesítik, és érkezésükkor a bevezető értekezleten eligazítást kapnak. A résztvevő országok javasolják őket, de a Bizottság azt kéri, hogy a tárgyilagosság fenntartása érdekében kettőnél többször ne hívják meg őket. A rosszul teljesítő szakértő megszegi a szerződést, amelyet a Bizottsággal kötött, és intézkedéseket hoznak. Az új Kultúra program keretében a külső szakértők toborzásának alternatív módjai is felvetődhetnek, amelyek az eljárást összhangba hoznák az Oktatási és Kulturális Főigazgatóság egyéb programjai által követett gyakorlattal.

¹⁹ COM(2003) 722, 11. o.

5. A BIZOTTSÁG KÖVETKEZTETÉSEI

A Bizottság egyetért az értékelő általános értékelésével, amely szerint a program egyedülálló hozzájárulást nyújtott Európában a kulturális együttműködéshez. A Kultúra 2000 programnak jelentős szerepe van Európában a kulturális eszmecsere felélénkítésében. Nem valószínű, hogy bármely más eszköz hasznosabb lett volna Európában a kulturális együttműködés előmozdításában, mint ez a program. A Szerződés 151. cikkében megállapított célkitűzések tehát teljes mértékben megvalósultak.

Több ezer, mindenféle méretű és jellegű kulturális szervezet – színházak, múzeumok, szakmai szövetségek, kutatóközpontok, egyetemek, kulturális intézetek, hatóságok stb. – egész Európában, a kulturális tevékenységek teljes palettáját felvonultatva együttműködtek, hogy kulturális és művészeti projekteket hozzanak létre, és hajtsanak végre. Ezáltal minden eddiginél több európai polgár jutott ahhoz az egyedülálló lehetőséghez, hogy találkozzon európai társaik kultúráival, és megismerje őket.

Ezért tehát elengedhetetlen, hogy Európában a kulturális tevékenységek közösségi támogatása folytatódjon. Pontosan ez lesz az új Kultúra program célja. Azáltal, hogy az uniós intézkedések három olyan fő célkitűzésre összpontosítanak, amelyek jelentős európai hozzáadott értéket képviselnek – a kulturális ágazatban dolgozók nemzetek közötti mobilitása, a művészi alkotások és a művészeti és kulturális termékek nemzetek közötti terjesztése, valamint az interkulturális párbeszéd – a program elődeinél nagyobb eredményeket ér el Európában a kulturális együttműködés terén.